

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO : 2016/1060
KARAR TARİHİ : 05/08/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ :
ŞİKAYETÇİ VEKİLİ :
ŞİKAYET EDİLEN İDARE : İl Milli Eğitim Müdürlüğü
ŞİKAYETİN KONUSU : Şikayet başvurusunun, kamu zararına sebebiyet verdiği gerekçesiyle kendisine gönderilen ödeme emrinin durdurulmasını ve tarafına borç çıkarılan tutarın görevini gereği gibi yerine getirmeyen memurdan tahsil edilmesi talebi hakkındadır.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 4.3.2016

I. USÛL

A. Şikayet Başvuru Süreci

1) Şikâyetçi tarafından Kurumumuza elektronik ortamda yapılan 04/03/2016 tarihli şikâyet başvurusu, 04/03/2016 tarih ve 2628 sayı ile kayıt altına alınmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 28/07/2016 tarihli Ret Kararı önerisiyle Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Kurumumuza yapılan şikâyet başvurusunun yapılan ön incelemesi neticesinde; şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikâyetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik olmadığı, bu nedenle şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikâyet başvurusunda özetle; İl Milli Eğitim Müdürlüğünde geçici personel olarak görev yapan .., 21/03/2015 tarihinde eşinin sigortalı olarak işe başladığını, 23/03/2015 tarihinde "Aile Bildirim Beyan Formu" doldurduğunu, ilgili forma eşinin çalışma bilgisini yazdığını, ayrıca durumu sözlü olarak ilgili birime bildirdiğini, tarafına maaş bordrosu verilmediğinden ve maaş hesabının avansını (eksi hesabını) kullandığından kendisine eş yardımının ödenip ödenmediğini takip edemediğini, 2016

yılında tekrar “Aile Bildirim Beyan Formu” doldurduğunu ve eşinin sigortalı olarak çalıştığı bilgisini bu forma yazdığını, 01/03/2016 tarihinde İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından kendisine yersiz ödenen aile yardım ödeneği nedeniyle “Borç Bildirim Belgesi” ile 1.678,98 TL borç tahakkuk ettirilip tebliğ edildiğini, çıkarılan ödeme emrine 01/03/2016 tarihli dilekçe ile itiraz ettiğini, 03/03/2016 tarihinde itirazının reddedildiğini belirterek mağdur olduğu gerekçesiyle ödeme emrinin durdurulmasını ve tarafına borç çıkarılan tutarın görevini gereği gibi yerine getirmeyen memurdan tahsil edilmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4) Şikâyet başvurusunda yer alan iddialarla ilgili gerekli incelemelerin yapılabilmesi amacıyla İl Milli Eğitim Müdürlüğünden/2016 tarih ve sayılı bilgi ve belge isteme yazımız ile şikâyet konusuna ilişkin bilgi ve belgeler talep edilmiştir. Bahsi geçen bilgi ve belge isteme yazımıza istinaden anılan idare tarafından verilen/2016 tarih ve sayılı yazılı cevabi yazıda;

4.1) Şikâyetçinin İl Milli Eğitim Müdürlüğünde geçici personel (4/C) olarak görev yapmakta olduğu,

4.2) Şikâyetçinin, eşinin sigortalı bir işe başlamasıyla ilgili olarak “aile durumu bildirim formu”nu 23/03/2015 tarihinde verdiği, verilen aile durumu bildirim formu esas alınarak eş için ödenen “asgari geçim indirimi” ödemesinin sonlandırıldığı, ancak işlerin yoğunluğu ve personel yetersizliğinden dolayı sehven “aile (eş) yardımı” ödemesinde söz konusu formun dikkate alınmadığı, dolayısıyla şikâyetçiye 15/03/2015-14/01/2016 tarihleri arasında aile yardımı ödeneğinin yapıldığı,

4.3) Şikâyetçinin, eşinin çalışmaya başladığı tarihten itibaren kurumundan maaş bordrosu talebinde bulunduğu dair resmi bir belgeye rastlanılmadığı,

4.4) Şikâyetçiye, eşinin çalışmaya başladığı Mart 2015 tarihten itibaren fazla ve yersiz olarak toplam 1.678,98 TL ödendiği, bu tutarın/2016 tarih ve sayılı yazı ile şikâyetçiden talep edildiği, ancak şikâyetçinin tebligattan imtina ettiği, bunun üzerine anılan tutarın tahsili için Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında konunun Strateji Geliştirme Şube Müdürlüğüne intikal ettirildiği,

4.5) Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun E:1968/8 ve K:1973/14 sayılı kararı ile Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 16 sıra numaralı Genel Tebliğinin; idarenin yokluk, açık hata, memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi hallerinde, süre aranmaksızın her zaman geri alınabileceği hususu göz önünde bulundurularak, şikâyetçiden;/2016 tarih ve sayılı yazı ile yapılan fazla ve yersiz ödemelerin iadesinin talep edildiği, bordroların incelenmesinden de anlaşılacağı üzere yapılan hatalı ödeneğin fark edilebilecek miktarda ve uzun süreli bir ödeme olduğu dolayısıyla açık hata çerçevesinde değerlendirildiği,

4.6) Şikâyetçinin konu hakkında Destek Hizmetleri Birimine vermiş olduğu/2016 tarihli dilekçesinde mağdur edildiğinden bahisle yapılan fazla ve yersiz ödemenin ilgili memurdan tahsil edilmesi yönünde talepte bulunduğu ve talebine ilişkin olarak/2016 tarih ve sayılı yazı ile cevap verildiği, hususlarına yer verildiği görülmüştür.

C. Olaylar

5) Gerek şikâyetçi tarafından şikâyet başvurusuna eklenen belgeler gerekse ilgili idare tarafından Kurumumuza iletilen belgeler incelendiğinde;

5.1) İl Milli Eğitim Müdürlüğünde geçici personel (4/C) olarak görev yapmakta olan şikâyetçinin, eşinin sigortalı bir işe başlaması nedeniyle aile durumu bildirim formunu 23/03/2015 tarihinde ilgili birime teslim ettiği,

5.2) İşlerin yoğunluğu ve personel yetersizliğinden dolayı sehven “aile (eş) yardımı” ödemesinde söz konusu formun dikkate alınmadığı, dolayısıyla haksız ve yersiz olarak şikâyetçiye 15/03/2015-14/01/2016 tarihleri arasında aile yardımı ödeneğinin yapıldığı,

5.3) Destek Hizmetleri biriminin .../2016 tarih ve sayılı yazısı ile şikâyetçiden 2015 Nisan ayından itibaren sehven fazla ve yersiz ödenen 1.678,98 TL’lik aile yardım ödeneğinin iadesinin talep edildiği

5.4) Başvurucunun söz konusu borca itiraz ettiği, aynı zamanda 23/03/2016 tarihli dilekçesi ile de 1.678,98 TL kamu zararı borcunu 10 taksit olarak ödemek istediğini talep ettiği ve talebinin ise 23/03/2016 tarihli OLUR ile kabul edildiği,

5.5) Şikâyetçinin, yazılı ve sözlü uyarılarına rağmen görevini yapmayarak kendisini mağdur eden memurdan belirtilen tutarın tahsil edilmesi yönündeki talebinin reddedildiği,

5.6) Şikâyetçinin yukarıda bahse konu talebinin reddedilmesi üzerine 04/03/2016 tarihli e-başvuru ile Kurumumuza başvuru yaptığı, hususları tespit edilmiştir.

D. Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK’ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

6) Şikayete ilişkin inceleme ve araştırma kapsamında; şikâyet konu işleme ilişkin bilgi ve belgeler İl Milli Eğitim Müdürlüğünden talep edilmiş, ilgili idarece konuya ilişkin bilgi ve belgeler Kurumumuza gönderilmiş olup, idarenin şikayet konusuna ilişkin açıklamalarına "İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları" başlığı altında yer alan 4 ve alt numaralı paragraflarda yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

7) **Anayasamızın “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesinde;** “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...” hükmü; **“Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler” başlıklı 128 inci maddesinde,** “Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür. Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir...” hükmü yer almaktadır.

8) **6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun Görevi" başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrası;** “(1) Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” şeklindedir.

9) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi Ve Kontrol Kanununun “Kamu zararı” başlıklı 71 inci maddesinin birinci fıkrasında, kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunması, şeklinde tanımlanmış; **ikinci fıkrasında,** kamu zararının belirlenmesinde mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması durumunun esas alınacağı; **üçüncü fıkrasında,** denetim sonucunda tespit edilen kamu zararının zararın olduğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edileceği; **dördüncü fıkrasında ise,** kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usûl ve esaslar, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği, hüküm altına alınmıştır.

10) Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Sorumluluk” başlıklı 5 inci maddesinde; denetim sonucunda tespit edilen kamu zararının geri ödenmesi sürecine kamu görevlileri ile birlikte ilgililerin de dahil edileceği; **“Kamu zararının belirlenmesi başlıklı 6 ncı maddesinde,** mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması durumunun esas alınacağı; **“Kamu zararından doğan alacağın tebliği ve takibi” başlıklı 10 uncu maddesinde,** kamu zararından doğan alacakların, merkezde strateji geliştirme birimlerince, taşrada ise takibe yetkili birimlerce sorumluların ve ilgililerin bilinen adreslerine imzaları alınmak suretiyle veya 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edileceği, kamu zararı alacaklarının yapılan tebligata rağmen sorumlular ve/veya ilgililerce süresinde rızaen ödenmemesi halinde ilgili alacak takip dosyasının, sürenin bitiminden itibaren beş iş günü içerisinde, alacağın hükmen tahsili için, strateji geliştirme birimi veya taşradaki ilgili takip birimince kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimine gönderileceği belirtilmiştir.

B. Şikayet Konusuna İlişkin Uygulamalar.

11) Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun (D.İ.B.K.K.) 22/12/1973 tarihli ve E:1968, K:1973/14 sayılı kararında; “İdarenin yokluk, açık hata, memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi hallerinde süre aranmaksızın hatalı ödediği meblağı her zaman geri alabileceği, bunun dışında kalan hallerde hatalı ödemelerin istirdadının ise, hatalı ödemenin yapıldığı tarihten başlamak üzere dava açma süresi içinde olanaklı olduğu ve bu süre geçtikten sonra istirdat edilemeyeceği, İdarenin sakat ve dolayısıyla hukuka aykırı işlemine, idare edilenlerin gerçek dışı beyanı veya hilesi neden olmuşsa ya da geri alınan idari işlem yok denilecek kadar sakatlık taşımakta ise, hatalı işlemde idare edilenin kolayca anlayabileceği kadar açık bir hata bulunmaktaysa ve idareyi bu konuda haberdar etmemişse, memurun iyi niyetinden söz etmeye olanak bulunmadığı ve bu işlemlere dayanılarak yapılan ödemeler için süre düşünülmemeyeceği, bu ödemelerin her zaman geri alınabileceği; ancak bunun dışındaki hatalı ödemeler için memurun iyi niyetinin istikrar ve kanunilik kadar önemli bir kural olduğu ve bu nedenle yukarıda belirtilen istisnalar dışındaki hatalı ödemelerin ancak dava süresi içinde geri alınabileceği, Bunun yanında yapılan ödemenin her zaman geri alınabilmesi olanağını tanıyan "Açık hata" halinin; yapılan ödemede, ödemenin muhatabı olan kişinin (idare edilenin) kolayca anlayabileceği kadar açık bir hatanın mevcudiyetini ifade ettiği, uygulamada bu çoğu kez ilgili mevzuata aykırı bir şekilde ve hiç gereği yokken yapılan ödemeler şeklinde ortaya çıktığı" şeklinde değerlendirme yapılmıştır.

12) Danıştay 2. Dairesinin 27/12/2010 tarihli ve E:2010/6876, K:2010/5111 sayılı kararı da Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu kararı ile aynı doğrultudadır (Bknz: 11. Prgrf)

13) “Kişilerden Alacaklar” ana başlıklı Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 16 Sıra Numaralı Genel Tebliğinde özetle; kişilerden alacaklar konusunu oluşturan yersiz, fazla ve haksız ödemelerin geri alınmasına ilişkin olarak tesis edilen işlemlerin borçlular tarafından dava konusu edilmemesi veya idare aleyhine sonuç doğuracak işlem tesis edilmemesi bakımından, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun, 14/6/1974 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 22/12/1973 tarihli ve E. No. 1968/8, K.No.1973-14 sayılı kararının göz önünde bulundurulması gerektiği; ayrıca idarenin kendi ihmali ve bilgi azlığı gibi nedenlerden kaynaklanan idari işlemlere dayanılarak yapılan fazla ve yersiz ödemelerin (örneğin; bir memura, memurun bilgisi dışında idarece fazla ve yersiz maaş, ücret, tazminat ... ödenmesi gibi), ödemenin yapıldığı tarihten başlamak üzere 60 günlük dava açma süresi içinde geri istenmesinin mümkün olduğu, bu durumda kamu görevlilerinin herhangi bir tazmin kararıyla karşı karşıya kalmamaları için, fazla ödenen paraların genel hükümlere göre zaman aşımı süresi içinde tahsili gerektiği, hususlarına yer verildiği görülmüştür.

C. Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK'ın Kamu Başdenetçisi'ne Önerisi

14) Kamu Denetçisi tarafından; şikâyet başvurusunun, kamu zararına sebebiyet verdiği gerekçesiyle kendisine gönderilen ödeme emrinin durdurulmasını ve tarafına borç çıkarılan tutarın görevini gereği gibi yerine getirmeyen memurdan tahsil edilmesi talebinin reddi yönündeki önerisi Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

15) 3 numaralı paragrafta belirtildiği üzere; şikâyet başvurusu kamu zararına sebebiyet verdiği gerekçesiyle kendisine gönderilen ödeme emrinin durdurulması ve tarafına borç çıkarılan tutarın görevini gereği gibi yerine getirmeyen memurdan tahsil edilmesi talebi ile Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

16) Şikâyetçinin 23/03/2015 tarihinde eşinin gelir getirici bir işte çalışmaya başladığını “Aile Durumu Bildirim” formu ile ilgili idareye bildirdiği, ancak şikâyetçiye 14/01/2016 tarihine kadar aile yardımı ödeneğinin verilmeye devam edildiği, böylelikle kamu görevlisinin mevzuata aykırı işlemi sonucunda kamu kaynağında eksilmeye neden olduğu, bu sebeple 5018 sayılı Kanununun 71 nci maddesi gereğince (Bknz: 9. Prgrf) kamu zararının ortaya çıktığı anlaşılmıştır.

17) 5018 sayılı Kanunun ilgili maddesi gereğince denetim sonucunda tespit edilen kamu zararının, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilme zorunluluğu (Bknz: 9. Prgrf) bulunduğundan, şikâyetçiye, eşinin çalışmaya başladığı Nisan 2015 ve Ocak 2016 tarihleri arasında fazla ve yersiz olarak ödenen toplam 1.678,98 TL nin/2016 tarih ve sayılı yazı ile şikâyetçiden talep edildiği, daha sonra bu tutarın tahsili için Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında konunun Strateji Geliştirme Şube Müdürlüğüne intikal ettirildiği görülmüştür (Bknz: 4.4 Prgrf).

18) Somut olayda, şikâyetçinin Mart 2015 ve Ocak 2016 tarihlerinde olmak üzere eşinin gelir getirici bir işte çalışmaya başladığını bildirmek amacıyla şikâyet edilen idareye iki kez “Aile Durumu Bildirim” formu ibraz ettiği, buna rağmen bu tarihler arasında idare tarafından aile yardım ödeneğinin haksız ve yersiz olarak başvurucuya ödenmesine devam edildiği, bu durumda başvurucuya yapılan haksız ve yersiz ödeme hususunda şikâyet edilen idarenin ihmalinin söz konusu olduğu görülmektedir.

19) “Kişilerden Alacaklar” ana başlıklı Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 16 Sıra Numaralı Genel Tebliğinde; idarenin kendi ihmali ve bilgi azlığı gibi nedenlerden kaynaklanan idari işlemlere dayanılarak yapılan fazla ve yersiz ödemelerin ödemenin yapıldığı tarihten başlamak üzere 60 günlük dava açma süresi içinde geri istenmesinin mümkün olduğu (Bknz: 13 Prgrf) hususunun belirtildiği, nitekim İl Milli Eğitim Müdürlüğünün/2016 tarih ve sayılı yazılı cevabi yazısı (Bknz: 4 Prgrf) ekinde sunulan “Aile Yardımı İade bordrosu” ndan başvurucuya en son 15/12/2015 - **14/01/2016** dönemine ilişkin 178,28 TL yersiz ve haksız ödeme yapıldığı, akabinde başvurucuya 10 ay boyunca yapılan ödemenin haksız ve yersiz olduğu hususunun anlaşılması üzerine başvurucuya hitaben yazılan/2016 **tarih** ve sayılı yazı ile “... kendisine sehven fazla ve yersiz ödenen 1.678,98 TL aile yardımının ...” iadesinin talep edildiği, dolayısıyla bahsi geçen Tebliğde (Bknz: 13 Prgrf) belirtildiği şekilde, başvurucuya yapılan fazla ve yersiz ödemelerin geri istenildiği, başvuranın dava süresinin geçirildiğine ilişkin bir itirazının tespit edilemediği, kaldı ki bu yönde bir iddiasının da bulunmadığı ve idarece yapılan taksitlendirmeye göre ödeme planını kabul ettiği anlaşılmıştır. Bu durumun hukuka uygun olduğu değerlendirilmektedir.

20) Diğer yandan, idarenin cevabi yazısına (Bknz: 5 Prgrf) ek olarak sunulan belgelerin incelenmesi neticesinde, şikayet başvurusunun 23/03/2016 tarihli dilekçesi ile 1.678,98 TL kamu zararı borcunu 20/05/2016 tarihinden itibaren taksitle halinde ödemek istediğini bildirdiği, böylelikle kamu zararından dolayı borcu olduğu hususunu kabul ettiği, bunun üzerine başvuru adın tahakkuk ettirilen (faiz hariç) 1.678,98 TL kamu zararı alacağının 10 ay taksitle tahsil edileceği hakkında alınan 23/03/2016 tarihli onay ile başvurusunun talebinin kabul edilerek kamu alacağının ödeme planına bağlandığı anlaşılmıştır.

21) Yukarıdan beri anlatılan hususlar, şikayet başvurusunun iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, mevzuat, yargı kararları ve tüm dosya kapsamı hep birlikte değerlendirildiğinde; her ne kadar şikayet başvurusu kamu zararına sebebiyet verdiği gerekçesiyle tarafına borç çıkarılan tutarın görevini gereği gibi yerine getirmeyen memurdan tahsil edilmesi talebinde bulunmuş ise de, bu zararın görevinde hata yapan ve bilmeyerek yapılan işlemden dolayı, bu yönde bir mahkeme ilamı ve idarenin görevli memura rücu kararı olmadan ihmali bulunan kamu görevlisinden tahsil edileceğine dair mevzuatta bir hüküm bulunmadığı, söz konusu kamu zararının kendisine yersiz ve yalnızlıkla haksız ödeme yapılan ilgiliden tahsil edilmek istenmesinin mevzuat gereği olduğu, yukarıda yer verilen DİBKK (Bknz: 11. Prgrf), Muhasebat Genel Müdürlüğünün 16 Sıra Numaralı Genel Tebliği (Bknz: 13. Prgrf) ve yerleşmiş uygulamaya göre hata veya başka bir nedenle haksız ödenen kamu zararının tahsili için idarenin yalnızlıkla yaptığı işlemde her zaman dönebileceği anlaşıldığından, şikayetin reddine karar vermek gerektiği kanaat ve sonucuna varılmıştır.

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

22) 2709 T.C. Anayasasının "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesindeki eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 inci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bilgi ve bulguya rastlanmadığı gibi şikâyet konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilemediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

F. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

23) Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

24) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi Yönetim İlkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde, Kurumun, inceleme ve araştırma yaparken insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması; eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözeteceği düzenlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartınının 41 inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup benzer ilkelere Avrupa parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası'nda da yer verilmiştir.

25) **Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde;** idareden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği ayrıca idarenin başvuranla ilgili işlemlerinde kanunlara uygunluk, makul sürede karar verme, hesap verilebilirlik, şeffaflık, kararların gerekçeli olması ve kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi **ilkelerine uygun davrandığı**, ancak idari işleme karşı hangi sürede hangi mercilere başvurulabileceği bildirilmediğinden "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" **ilkesine uygun davranmadığı** anlaşılmış olup idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

26) 29/06/2012 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 inci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumu'na, dava açma süresi içinde yapılan başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, 21 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi halinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararın ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı yolu

27) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 inci maddesinin 2 nci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre; **ŞİKÂYETİN REDDİNE,**

Kararın **ŞİKÂYET BAŞVURUCUSUNA** ve **..... İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE**
tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi